

Branchestandaard blijvende vakbekwaamheid

**Functie coördinator
verkenningseenheden (meetplanleider)
werkzaam bij de brandweer**

Branchestandaard blijvende vakbekwaamheid

Voor je ligt de branchestandaard blijvende vakbekwaamheid voor de repressieve brandweerfunctie coördinator verkenningseenheden (eerder meetplanleider): een set van landelijke afspraken over de minimale kennis en vaardigheden die is vereist om in de praktijk op het niveau van coördinator verkenningseenheden te kunnen blijven functioneren. De branchestandaard beschrijft het vereiste vakbekwaamheidsniveau voor iedere coördinator verkenningseenheden in Nederland, ongeacht de veiligheidsregio waarin hij werkzaam is.

De werkgever zal hier nog aanvullende eisen aan toevoegen, kijkend naar het verzorgingsgebied en de specifieke regionale risico's. Periodiek moet de coördinator verkenningseenheden aantonen dat hij nog steeds vakbekwaam is.

Het Besluit personeel veiligheidsregio's gaat nu nog uit van de functie meetplanleider, werkzaam bij de brandweer. In 2014 heeft de RBC echter een nieuwe visie op incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS) vastgesteld. Vanaf 2015 wordt deze nieuwe visie landelijk geïmplementeerd. Dan zullen ook het kwalificatiedossier, de opleiding en het examen voor de functie meetplanleider worden aangepast. Duidelijk is nu al dat de functiebenaming wordt gewijzigd van meetplanleider in coördinator verkenningseenheden. Hoewel het kwalificatiedossier nog niet is aangepast, hanteren we in dit document wel alvast de nieuwe functiebenaming. Omwille van de leesbaarheid gebruiken we in dit document verder ook de functieafkorting CVE en schrijven we in de hij-vorm.

Aanleiding

Deze branchestandaard blijvende vakbekwaamheid is ontwikkeld in het kader van het project Versterking Brandweeronderwijs (VBo). Met het deelproject 'Blijvende vakbekwaamheid' zijn in 2013 en 2014 branchestandaarden blijvende vakbekwaamheid voor tien repressieve brandweerfuncties¹ ontwikkeld.

Functie en werkomgeving

Kwalificatiedossier

De branchestandaard blijvende vakbekwaamheid voor de functie CVE is gebaseerd op het kwalificatiedossier 'meetplanleider, werkzaam bij de brandweer' (mei 2009).

In het kwalificatiedossier wordt de functie nu als volgt omschreven:

Functieomschrijving coördinator verkenningseenheden (meetplanleider)

Net zoals de adviseur gevaarlijke stoffen (AGS) is de CVE een specialist op het gebied van gevaarlijke stoffen.

De CVE wordt ingezet in het effectgebied als dit volgens de 'inzetprocedure gevaarlijke stoffen' of andere

¹ Functies manschap a, bevelvoerder, officier van dienst, hoofdofficier van dienst, voertuigbediener, chauffeur, gaspakdrager, verkenners gevaarlijke stoffen, adviseur gevaarlijke stoffen, meetplanleider.

relevante procedures gewenst is. Meestal wordt de CVE ingezet vanaf GRIP 2 of wanneer de leidinggevende om zijn inzet verzoekt. De CVE zorgt voor het aansturen en coördineren van de verkenningseenheden die in het effectgebied metingen moeten verrichten en monsters moeten nemen. Hij interpreteert en analyseert de aan hem doorgegeven waarnemings- en meetresultaten. Aan de hand van gegevens uit het incident is de CVE in staat om een inschatting te maken van de grootte van het effectgebied en de daarbij horende risico's voor de bevolking in dat effectgebied. Op grond van zijn bevindingen adviseert hij het hoofd stafsectie brandweer en de AGS over de te nemen noodzakelijke maatregelen.

De CVE werkt nauw samen met de AGS voor wat betreft informatie-uitwisseling. Als hulpmiddelen maakt de CVE gebruik van naslagwerken, mallen, plotgegevens en software. De CVE treedt op als backoffice ten behoeve van de AGS. Bij meer complexe incidenten zal een (tweede) AGS optreden als adviseur van het Regionaal Operationeel Team (ROT) en/of als intermediair tussen lokaal commando, externe deskundigheid en bestuur voor informatie gerelateerd aan gevaarlijke stoffen.

Kerntaken In het kwalificatiedossier staat verder dat de CVE de volgende kerntaken heeft:

- 1 Analyseert en beoordeelt effecten van incidenten
- 2 Vormt advies
- 3 Treedt op als CVE bij incidenten met gevaarlijke stoffen

Daarnaast staan in het kwalificatiedossier competenties die de CVE nodig heeft om zijn taak succesvol te kunnen uitvoeren. Ook zijn keuzes en dilemma's beschreven die de CVE hierbij kan tegenkomen in de praktijk.

Ontwikkelaanpak
Werkplaatsen Deze branchestandaard blijvende vakbekwaamheid is ontwikkeld voor, door en met het brandweerveld. In een landelijke werkplaats zijn uit diverse districten adviseurs gevaarlijke stoffen, meetplanleiders, vakspecialisten en staffunctionarissen IBGS betrokken bij de ontwikkeling van de standaard. Daarnaast namen leden van de vakgroep IBGS van Brandweer Nederland deel aan de werkplaats, net zoals leden van het landelijke implementatieteam dat is belast met de invoering van de nieuwe visie IBGS.

Met het kwalificatiedossier en de nieuwe visie op IBGS als vertrekpunt zijn in de werkplaats voor de functie CVE thema's en onderwerpen voor blijvende vakbekwaamheid benoemd. De uitkomsten van de werkplaats zijn vervolgens vertaald naar een landelijke branchestandaard blijvende vakbekwaamheid. In de uitwerking is zo veel mogelijk rekening gehouden met de rollen, taken en werkzaamheden die in de toekomst van de CVE worden gevraagd.

- Uitgangspunten** In het ontwikkeltraject hebben we verder nog de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- Het kwalificatiedossier is de basis voor vakbekwaam worden (opleiden) én voor vakbekwaam blijven (oefenen en bijscholen).
 - Een CVE is vakbekwaam als hij nog steeds voldoet aan de eisen die zijn beschreven in het kwalificatiedossier en in de branchestandaard blijvende vakbekwaamheid.
 - De oefenfilosofie zoals beschreven in de Herziene Leidraad Oefenen is in essentie goed en staat niet ter discussie.
 - De branchestandaard mag niet leiden tot een grotere oefenbelasting voor CVE-en (een verplichte oefenruimte wordt zo klein mogelijk gehouden).
 - De branchestandaard laat ruimte om meer regionaal risicogestuurd te oefenen en om oefen- en bijscholingsprogramma's meer op maat te maken (vrije oefenruimte wordt zo veel mogelijk benoemd).
 - Waar mogelijk maken we gebruik van wat al is ontwikkeld in de regio's voor het waarnemen en meten van blijvende vakbekwaamheid, zoals normering of een waarderingssystematiek.

NLQF Voor de formulering van de branchestandaard is als referentiepunt het NLQF gekozen. Dit Nederlands kwalificatiekader is een systematische ordening van alle bestaande kwalificatieniveaus in Nederland en is een vertaling van het Europese kwalificatiekader voor een leven lang leren (EQF). Daarnaast is gebruik gemaakt van de taxonomie van Bloom: een indeling in kennisniveaus met bijbehorende werkwoorden en onderwerpen om aan te geven wat iemand moet beheersen op ieder niveau.

In de opzet, ordening en woordkeuze van de branchestandaard is verder zoveel mogelijk gekeken naar bestaande producten voor opleiden, examineren en oefenen, zoals opleidingsplannen, lesstof en beoordelingscriteria voor examens.

Criteria De criteria in de branchestandaard zijn gebaseerd op de beoordelingscriteria voor examens van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV). Ook is gekeken naar de beoordelingscriteria uit het kwalificatiedossier voor de keuzes en dilemma's die voor de CVE zijn beschreven. De regionale vakbekwaamheidsorganisaties kunnen de criteria van de branchestandaard gebruiken als referentiekader om de blijvende vakbekwaamheid van de CVE waar te nemen en te beoordelen.

Status en reikwijdte

De branchestandaard blijvende vakbekwaamheid voor de functie CVE beschrijft de minimale kennis en vaardigheden die is vereist om in de praktijk op het niveau van CVE te kunnen blijven functioneren. De standaard beschrijft daarmee het vereiste vakbekwaamheidsniveau voor iedere CVE in Nederland, ongeacht de veiligheidsregio waarin hij werkzaam is.

De branchestandaard blijvende vakbekwaamheid is in april 2015 vastgesteld door de Werkveldadviescommissie. Na vaststelling maakt de standaard een integraal onderdeel uit van het kwalificatiedossier 'meetplanleider, werkzaam bij de brandweer'.

In 2014 heeft de RBC een nieuwe visie op IBGS vastgesteld. Vanaf 2015 wordt deze nieuwe visie landelijk geïmplementeerd. Het aanpassen van de huidige kwalificatiedossiers, opleidingen en examens voor het taakgebied IBGS maakt onderdeel uit van het implementatietraject. Zodra duidelijk is welke inhoudelijke aanpassingen nodig zijn, wordt de branchestandaard blijvende vakbekwaamheid voor de functie CVE door de Werkveldadviescommissie geactualiseerd of herzien.

Beheer en onderhoud

De Brandweeracademie is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, beheren en onderhouden van kwalificatiedossiers voor brandweerfuncties. Afgesproken is dat tenminste één keer in de vijf of zes jaar een clusterwerkgroep onder regie van de Werkveldadviescommissie een kwalificatiedossier evalueert. Waar nodig wordt het kwalificatiedossier geactualiseerd of herzien.

Gelijktijdig met de evaluatie van het kwalificatiedossier wordt voor de branchestandaard blijvende vakbekwaamheid bekeken of actualisatie dan wel herziening nodig is.

Leeswijzer

Op de volgende pagina's vind je de branchestandaard blijvende vakbekwaamheid voor de functie CVE.

Hieronder leggen we kort uit hoe je de branchestandaard het beste kunt lezen.

Benaming van het onderdeel Voor de CVE is er één onderdeel. Dit onderdeel bevat kennis en vaardigheden die een CVE altijd nodig heeft als hij in functie is.

Thema	Onderwerp	Omschrijving	Criteria
Voor de CVE zijn er twee thema's benoemd: 1) Risico's en veiligheid 2) Techniek en tactiek	Ieder thema heeft één of meerdere onderwerpen, bijvoorbeeld beeld-, oordeel- en besluitvorming en procedures.	Voor ieder onderwerp is omschreven wat er mee wordt bedoeld: wat verstaan we onder beeld-, oordeel- en besluitvorming en wat bedoelen we met procedures.	Voor ieder onderwerp zijn ook criteria benoemd: wat moet een CVE kennen en kunnen voor het betreffende onderwerp.

Branchestandaard blijvende vakbekwaamheid functie coördinator verkenningseenheden (meetplanleider)

Taakgebied overstijgend

Thema	Onderwerp	Omschrijving	Criteria
Risico's en veiligheid	Veilig repressief optreden	De CVE bewaakt voortdurend de veiligheid van eigen personeel, andere hulpverleningsdiensten en derden, en analyseert risico's tijdens repressief optreden.	Adviseert de hoogst leidinggevende ter plaatse over de veiligheid van verkenningseenheden, hulpverleners en omgeving.
			Adviseert de hoogst leidinggevende ter plaatse over te nemen veiligheidsmaatregelen.
			Herkent de (in)directe gevaren bij het uitvoeren van de inzet.
			Adviseert de hoogst leidinggevende ter plaatse over te nemen voorzorgsmaatregelen om uitbreiding van het incident te voorkomen.
			Adviseert over de zorg voor milieu en omgeving.
			Gaat om met druk vanuit de omgeving.
			Blijft kalm tijdens de inzet.
Techniek en tactiek	Communicatie	De CVE adviseert aan de adviseur gevaarlijke stoffen en het hoofd stafsectie brandweer. Hij adviseert op grond van bevindingen en de herkenning van (basis) scenario's, gelet op de aard en omvang van het incident. Daarbij maakt hij gebruik van beschikbare communicatiemiddelen en informatiebronnen. De CVE geeft opdrachten aan verkenningseenheden en controleert de effecten van uitgevoerde werkzaamheden.	Haalt informatie op over het incident bij de verkenningseenheden en/of de AGS.
			Communiqueert zijn bevindingen naar de AGS en/of hoofd stafsectie brandweer.
			Controleert gedurende het gehele proces of de verkregen informatie compleet en volledig is.
			Geeft korte en heldere opdrachten aan verkenningseenheden.
			Controleert met regelmaat het effect van de gegeven opdrachten.
			Informeert de hoogst leidinggevende over het incident.
			Gebruikt communicatiemiddelen/informatiebronnen.
			Vraagt naar resultaten naar aanleiding van de opdrachten.
Past de etherdiscipline toe bij repressief optreden.			

Branchestandaard blijvende vakbekwaamheid functie coördinator verkenningseenheden (meetplanleider)

Taakgebied overstijgend

Thema	Onderwerp	Omschrijving	Criteria
Techniek en tactiek (vervolg)	Beeld-, oordeel- en besluitvorming	De CVE brengt de situatie in beeld door het ophalen en analyseren van informatie. Hij vormt zich een oordeel over de situatie en adviseert over de aanpak voor de bestrijding van het incident. Hij onderbouwt zijn oordeel en advies op basis van vakkennis en verkregen informatie.	Beeldvorming: verzamelt relevante informatie over de melding.
			Beeldvorming: vormt zich op basis van de verzamelde informatie een beeld van het incident.
			Oordeelvorming: analyseert op basis van deze gegevens het incident, de effecten en verdere ontwikkelingen van het incident.
			Oordeelvorming: voert of laat ter plaatse een toetsende verkenning uitvoeren om het gevormde beeld te controleren.
			Oordeelvorming: stemt af met AGS en/of hoofd sectie brandweer.
			Oordeelvorming: stelt vast wat de risico's en prioriteiten zijn.
			Oordeelvorming: Stelt op basis van de verkenning het eerder gevormde beeld bij.
			Besluitvorming: adviseert de hoogst leidinggevende ter plaatse over het te maken inzetplan.
			Besluitvorming: adviseert bij de vertaling van het inzetplan naar een daadwerkelijke inzet en adviseert over te stellen prioriteiten.
			Besluitvorming: anticipeert gedurende de inzet.
			Besluitvorming: monitort de samenwerking met multipartners.
			Besluitvorming: stelt totaalbeeld vast op basis van naverkenning.
			Adviseert over een verantwoorde afbouw van het incident, rekening houdend met de object- en mensgebonden risico's.
Leidinggeven en coördineren		De CVE geeft leiding en coördinatie aan verkenningsseenheden.	Geeft leiding aan meerdere verkenningseenheden in het effectgebied.
			Coördineert de uitvoering van meerdere verkenningseenheden.
Procedures		De CVE past procedures toe tijdens repressief optreden.	Past procedures toe tijdens de inzet, en wijkt indien nodig van de standaardprocedure af.
			Analyseert de inzet op techniek en tactiek.
Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen		Binnen het verzorgingsgebied stelt de CVE op basis van het risicoprofiel scenario's op, om incidenten met gevaarlijke stoffen te bestrijden en om uitbreiding ervan te voorkomen.	Zet meetstrategieën in.
			Past kennis over gevaarlijke stoffen toe bij een incident.
			Maakt scenario's passend bij het risicoprofiel van het verzorgingsgebied.
			Maakt gebruik van landelijke en/of regionale partners bij de bestrijding van een incident met gevaarlijke stoffen.

Colofon

Project VBo De branchestandaard blijvende vakbekwaamheid voor de functie coördinator verkenningseenheden (meetplanleider) is ontwikkeld door het projectteam Blijvende vakbekwaamheid van het project Versterking Brandweeronderwijs (VBo), in nauwe samenwerking met de leden van de kerngroep van het Netwerk Vakbekwaamheid & Kennis, en met vele inhoudsdeskundigen uit het brandweerveld.

Leden projectteam
Blijvende vakbekwaamheid Annemarie Breur, projectleider
Kirsten Groote, projectmedewerker

Dit is een gezamenlijke uitgave van Brandweer Nederland en de Brandweeracademie.

adres Kemperbergerweg 783
6816 RW Arnhem

post Postbus 7010
6801 HA Arnhem

t (026) 355 24 00

versie 1.0, vastgesteld door de Werkveldadviescommissie, april 2015

